Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U102120

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоголь Наталія Валеріївна

2. Hohol Nataliia V.

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, м. Глухів, Глухівський р-н., Сумська обл., 41400, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.452.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25, 14.07

Тема дисертації:

1. Культурологічні основи змісту шкільної літературної освіти в історико-педагогічному вимірі (друга половина XX – початок XXI століття)

2. Culturological fundamentals of the content of school literary education in historical and pedagogical discourse (the second half of the 20th – the beginning of the 21st century)

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено системне дослідження культурологічних основ змісту шкільної літературної освіти в історико-педагогічному вимірі другої половини XX – початку XXI ст., що спрямоване на подолання фрагментарності у висвітленні проблеми реалізації культурологічного підходу до навчання літератури в змісті шкільної літературної освіти відповідно до окреслених хронологічних меж. Концепція дослідження ґрунтується на положенні, що розвиток шкільної літературної освіти на засадах культурологічного підходу другої половини XX – початку XXI ст. зумовлювався конкретними суспільно-політичними, ідеологічними, соціально-культурними умовами та станом розвитку шкільної освіти, педагогічних ідей і досягненнями методики навчання літератури. Історіографію дослідження (1-й період (1950-ті – початок 1980-х років); 2-й

період (1984–1991 рр.); 3-й період (1991–2021 рр.) висвітлено на основі проблемно-тематичного, хронологічного, персоніфікованого підходів. Систематизовано джерельну базу дослідження на основі шести визначених груп джерел. На основі розробленої періодизації розвитку шкільної літературної освіти на засадах культурологічного підходу:1-й період (1950-ті – початок 1980-х років); 2-й період (1984–1991 рр.); 3-й період (1991–2016 рр.) досліджено ґенезу науково-методичних ідей з проблеми обґрунтування культурологічних основ змісту шкільної літературної освіти. Означено здобутки та суперечності розвитку методики навчання літератури в культурологічному аспекті за часів радянської школи (1950-ті – 1991 рр.) та в часи реформування шкільної літературної освіти в умовах утвердження національної школи (1991–2016 рр.). Узагальнено й систематизовано традиційний і новаторський досвід навчання літератури з урахуванням ідей культурологічного підходу в практиці роботи закладів загальної середньої освіти України другої половини XX – початку XXI ст. Простежено зміни, задекларовані в державних освітніх документах, навчальних програмах, навчальній і навчально-методичній літературі в розрізі періодів розвитку шкільної літературної освіти на культурологічних засадах; акцентовано на тенденційному характері міжмистецької взаємодії в навчальних книгах означених періодів.

2. The dissertation presents a systematic research of the culturological fundamentals of the content of school literary education in historical and pedagogical discourse from the second the second half of the 20th till the beginning of the 21st century. It aims at overcoming fragmentation in highlighting the problem of implementation of a culturological approach in teaching literature in the content of school literary education. The research concept is based on the thesis that the development of school literary education, drawing on the culturological approach from the second half of the 20th century till beginning of the 21st century, is predetermined by specific socio-political, ideological, socio-cultural conditions of development of school education, pedagogical thoughts and achievements in methods of teaching literature. It is justified the approaches (systemic-chronological, civilizational, paradigmatic, genetic, historiography, anthropological, axiological, acmeological, culturological, synergetic, competency-based, personal), the principles (historicism, the unity of history and logic, dialectic, systemic, objective, chronological, comprehensive, substantial analysis, continuity) and research methods (general scientific; historical-pedagogical; special-historical) on the basis of the analysis of modern studies on the methodology of historical and pedagogical sciences in accordance with the subject of the research. It is shown that during the existence of the Soviet school (1952–1991) the conceptual ideas of realization of the culturological approach in the methodology of teaching literature (Ukrainian, Russian) are to determine the role of visual teaching aids to improve literary education; develop the theory of interdisciplinary relations; determine the implementing of related kinds of art in the process of comparative analysis of a literary work; determine the realization of the idea of art unity; create the methods of studying a literary work in an artistic context; involve related kinds of art as a means of aesthetic impact on students; introducing methods of application of screen, sound and audiovisual manuals, etc. It is deduced the changes in the National Standard of Ukraine, educational programs, educational and methodical literature in the context of time period of development of school literary education on culturological basis. The tendentious character of intersubject and interdisciplinary relations of programs and textbooks on Ukrainian literature in the 1st and 2nd periods are emphasized, as well as historical and cultural knowledge in a broad art context to form students' general cultural competence presented in the program and educational materials on Ukrainian and foreign literature in the 3rd period.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Таміла Олексіївна

2. Yatsenko Tamila Oleksiyivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Таміла Олексіївна

2. Yatsenko Tamila O.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Йовенко Лариса Іванівна

2. Yovenko Larysa Ivanivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриленко Тетяна Леонідівна

2. Havrylenko Tetiana Leonidivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Юрій Іванович

2. Bondarenko Yurii I.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Світлана Миколаївна

2. Loboda Svitlana Mykolaivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топузов Олег Михайлович

2. Topuzov Oleh Mykhailovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пометун Олена Іваніва

2. Pometun Elena Ivanovna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Локшина Олена Ігорівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Локшина Олена Ігорівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.